

Delseger i kampen mot försvarets förorening av Vättern med PFAS-kemikalier

I torsdags kom beskedet från regeringen: Planerna från försvaret (Fortifikationsverket) att försöka tjuvstarta dräneringen av Karlsborgs PFAS-förorenade flygplats stoppas definitivt. Regeringsbeslutet slår fast att Förvarsinspektören för Hälsa och Miljö (FIHM) har handlagt ärendet felaktigt, precis som Aktion Rädda Vättern påpekat. Fel paragrafer i miljöbalken har använts och markägare har inte informerats. Förvarsinspektören får bakläxa och beslutet upphävs.

Protesterande grannar och miljöorganisationer har nu vunnit en delseger i arbetet att försöka stoppa PFAS-föroreningarna från Karlsborgs flygplats till dricksvattentäkten Vättern.

Regeringen beslutade i torsdags (17/6) att upphäva FIHM:s godkännande av Fortifikationsverkets anmälan om att dränera landningsbanan på Karlsborgs flygplats och pumpa ut det PFAS-förorenade grundvattnet till Vätterns vattenskyddsområde. Dräneringen skulle ske utan någon som helst rening och utan att först sanera det kraftigt förorenade flygfältet.

Regeringen motiverar beslutet med att FIHM felaktigt försöker påstå att det handlar om sanering av förorenat område, en ”avhjälpandeåtgärd”, när det i själva verket handlar om miljöfarlig verksamhet som skulle öka PFAS-halterna i Vättern. Avgörande för regeringens beslut var dock att närmaste markägare, som direkt påverkas av utpumpningen av giftigt dräneringsvatten på sina marker, inte var informerad.

- Vi är mycket glada över att regeringen nu äntligen satt ner foten och stoppat försöket att tjuvstarta dräneringen av Karlsborg flygplats, säger Elisabeth Lennartsson, ordförande i Aktion Rädda Vättern. Om inte vi och närboende hade agerat hade utpumpningen av PFAS-förorenat grundvatten till Bottensjön och Vättern nu pågått i ett och ett halvt år.

I beslutet skriver regeringen att det är endast överklagandet av närmaste markägare som tas upp för prövning. Regeringen tillämpar en undantagsparagraf i miljöbalken som säger att miljöorganisationer inte får överklaga beslut som rör försvarsverksamheter. Regeringen hävdar också att andra enskilda personer inte har talerätt, trots att de är hänvisade till att dricka det vätternvatten som försvaret vill fortsätta att förorena.

- Begränsningen i talerätt strider mot FN:s Århuskonvention som både Sverige och EU har undertecknat. Där står att vi har rätt att föra vår talan, säger Elisabeth Lennartsson. Nu spelar det inte så stor roll eftersom vi i sak har fått rätt.

Århuskonventionen¹ ger allmänheten rätt att delta i miljöprövningsärenden. Undantag kan ges om det handlar om militära hemligheter eller som det står i konventionen "...skulle inverka menligt på det nationella försvarets syften." Men försvarets dräneringsplaner omfattas inte av någon sekretess. Fortifikationsverket beskriver dräneringsplanerna öppet på sin egen hemsida. Det som påverkar försvaret "menligt" är att fortsätta att skada dricksvattenförsörjningen och medborgarnas förtroende för det nationella försvaret!

Denna del av regeringens beslut bryter mot intentionerna i lagstiftningen, enligt Aktion Rädda Vättern. Men föreningen låter det gå eftersom det viktigaste nu är att stoppa dräneringen och få igång en sanering av den PFAS-förorenade flygplatsen.

Torsdagens beslut, om den så kallade "bankantsdränering", är bara en del av ett större dränerings- och markavvattningsprojekt. Hela projektet ligger för avgörande på regeringens bord och mark- och miljödomstolen har stött överklagandena och uppmanat regeringen att avvisa ansökan.

- Nu hoppas vi verkligen att Försvarsmakten och Fortifikationsverket tar sitt förnuft till fånga och slutar kräva att få pumpa ut PFAS i Vättern. Hela markavvattningsansökan bör dras tillbaka och en saneringsplan upprättas i stället, avslutar Elisabeth Lennartsson.

Elisabeth Lennartsson,

ordförande Aktion Rädda Vättern, mobil: **070-659 0963**

Christer Haagman, talesperson för ARV i försvars- och tillståndsfrågor tel. **072-895 1691**

Hemsida: <http://www.aktionraddavattern.se/>

Facebook: <https://www.facebook.com/RaddaVattern>

¹ Århuskonventionen: Konvention om Tillgång till Information, Allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och Tillgång till Rättslig prövning i Miljöfrågor